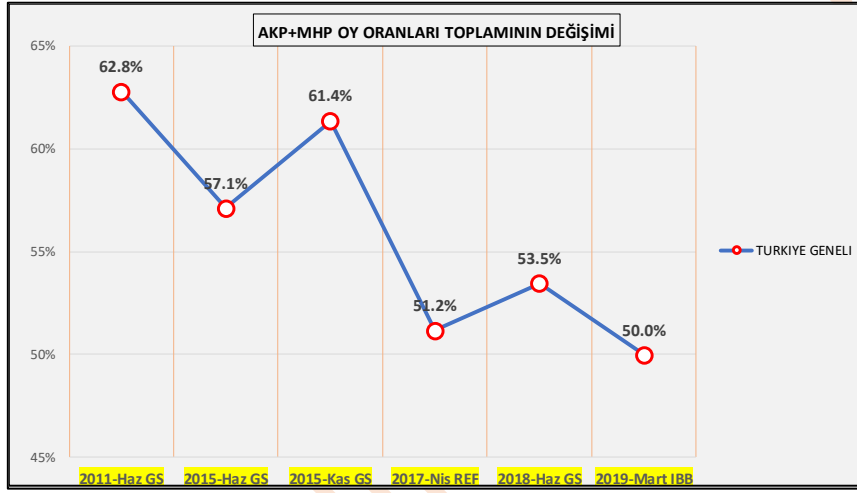


### **AKP+MHP OY ORANINDAKİ DEĞİŞİM:**

2011 Genel Seçimlerinde %62.8 olan AKP+MHP oy oranları toplamı 2019-Mart Yerel Seçimlerinde, İlçe Belediye Başkanlığı Seçimleri esas alındığında %50.0 a inmiştir.

Bu oran Büyükşehir Belediye Başkanlığı Seçimleri esas alındığında %49.1 Belediye Meclis Seçimleri esas alındığında ise %50.0 dir.

Haziran-2018 de yapılan Genel Seçim ile Mart-2019 da yapılan Yerel Seçim arasında, TÜRKİYE Genelinde AKP+MHP oy oranları toplamının %3.5 azaldığı hesaplanmaktadır.



Şekil 1: Türkiye Genelinde AKP+MHP Oy Oranları Toplamındaki Değişiklik

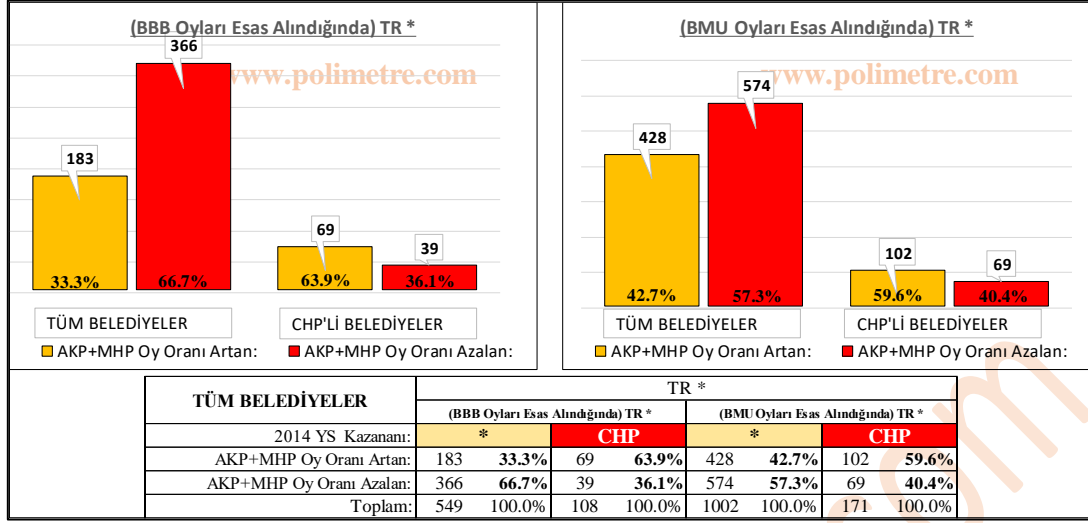
Cumhur ittifakı hala seçmenin yaklaşık %50 sinin oyunu almasına karşın, son Yerel Seçimde karşılaştığı hasar beklediğinden büyük olmuştur.

### **BİR UYARI DA CHP'YE:**

Belediye Meclisleri Seçim Sonuçları, Haziran-2018 Genel Seçim Sonuçları ile karşılaştırıldığında; Türkiye genelinde, ilçelerin % 42.7 sinde (972 ilçeden 428 inde) AKP+MHP oy oranları toplamı artarken CHP'nin yönetimde olduğu belediyelerin % 59.6 sında (171 belediyenin 102 sinde) artmasıdır.

Bir başka deyiş ile CHP'nin yönetimde olduğu belediyelerde oyu artacağına azalmaktadır.

Sadece büyükşehir belediye sınırları içindeki ilçeler değerlendirildiğinde CHP açısından daha da sıkıntılı bir durum söz konusudur.



Şekil 2: TÜRKİYE Genelinde AKP+MHP Oy Oranları Toplamı Artan ve Eksilen Belediye Sayıları

#### AKP+MHP oy oranı;

**Büyükşehirlerdeki belediyelerin %33.3 ünde (549 ilçeden 183 ünde) artarken, CHP tarafından yönetilmekte olan belediyelerin %63.9 unda (108 ilçenin 69 unda) artmaktadır.**

Buradan;

**CHP'nin yönettiği belediyelerde AKP+MHP oy oranı artış eğiliminin, CHP'nin yönetmediği belediyelerden daha fazla olduğu hesaplanmaktadır.**

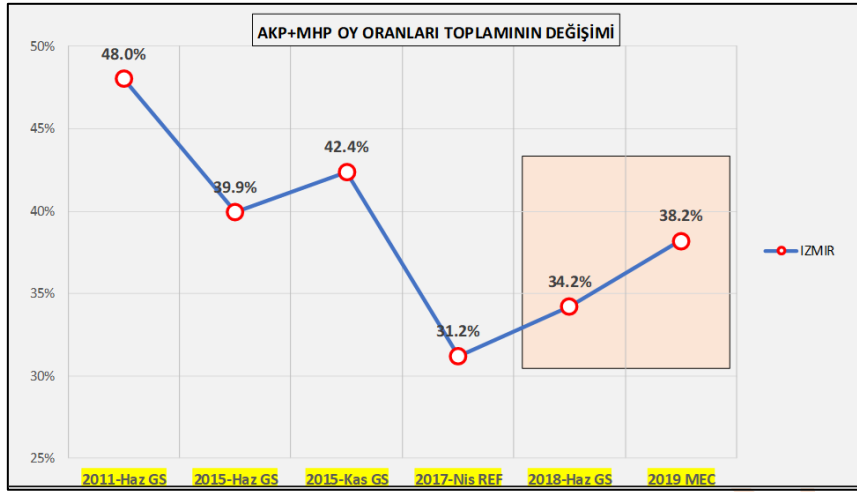
İZMİR bu durumun çarpıcı bir örneği olup aşağıda incelenmiştir.

Bu farkın sebepleri;

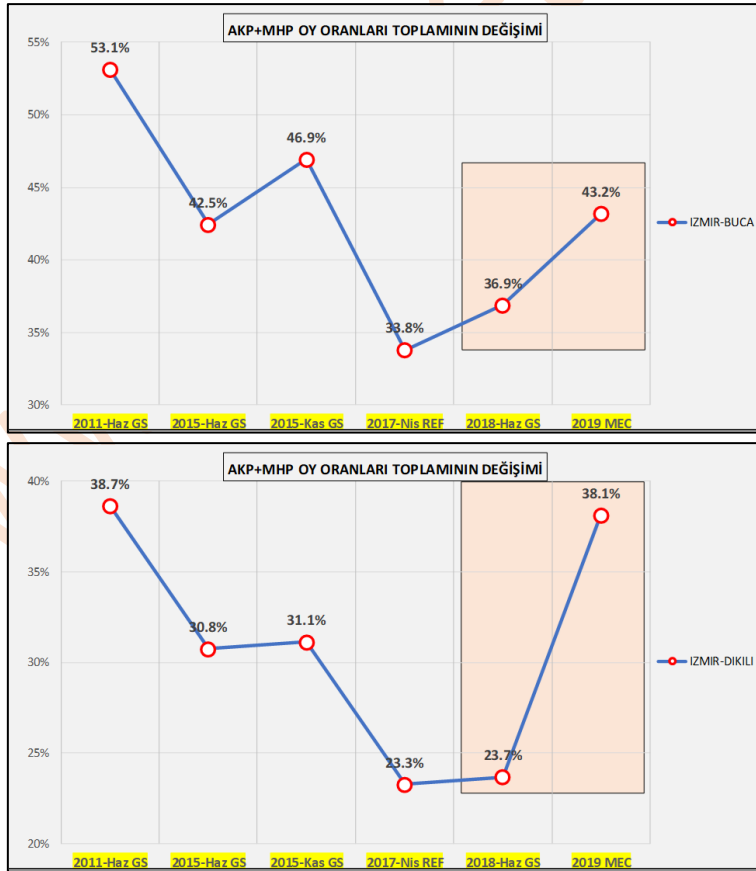
- CHP tarafından yönetilen belediyelerdeki halkın beklentilerinin karşılanamaması
- Yanlış aday tercihleri
- AKP+MHP'nin CHP'nin yönettiği yöreleri ele geçirmek için daha istekli olması
- Yerel Seçim dönemlerindeki yapay seçmen göçleri olabilir

Bu yerel seçimde AKP+MHP nin oy oranlarındaki azalmadan daha dramatik bir sonuç ile karşılaşmalarının sebebi, muhalefet partilerinin oylarını konsolide edebilmek konusunda deneyim kazanmış olmalarından kaynaklanmış ve gelecek seçimler için yol gösterici olmuştur.

**İZMİR İLİ İÇİN AKP+MHP OY ORANI DEĞİŞİMİNİN İNCELENMESİ:**

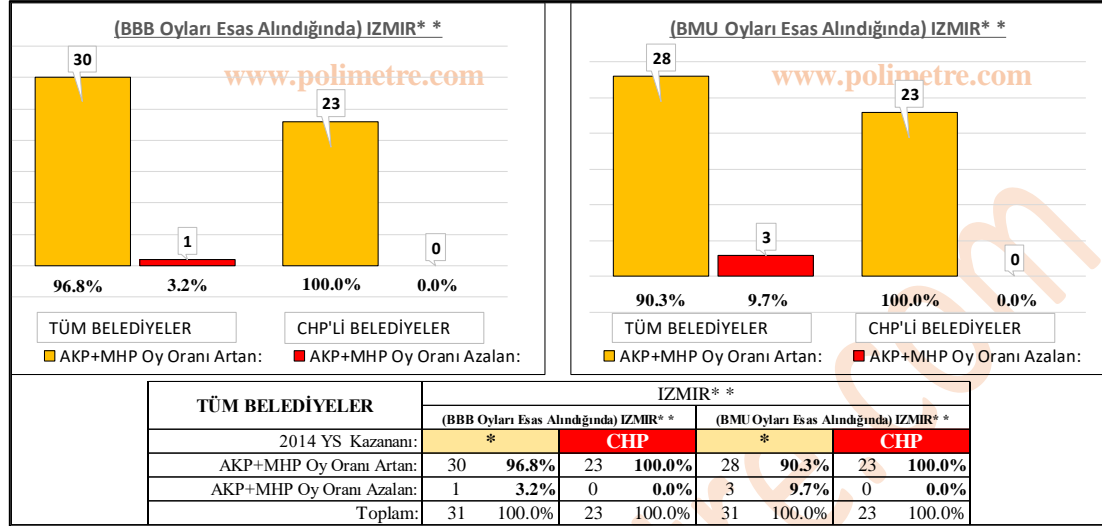


Şekil 3: İZMİR İli Toplamında AKP+MHP Oy Oranları Toplamındaki Değişiklik  
AKP+MHP oy oranları toplamı son yerel seçimde Türkiye genelinde %3.5 azalırken İZMİR’de 4.0 artıyor. Büyükşehir Belediye Başkanlığı seçimi dikkate alındığında bu artış %4.5 olmaktadır. İzmir’in en kalabalık ilçesi BUCA’da AKP+MHP oy oranları toplamındaki artış %6.3 tür. En yüksek artış oranı ise DİKİLİ ilçesinde olup %14.4 dür.



Şekil 4: BUCA ve DİKİLİ Belediyelerinde AKP+MHP Oy Oranları Toplamındaki Değişiklik

**İZMİR'de; KEMALPAŞA belediyesi dışında tüm belediyelerde, 2014 Yerel Seçimlerinde, CHP'nin kazandığı 23 belediyenin tümünde de AKP+MHP oy oranları toplamı artmaktadır.**



Şekil 5: İZMİR Belediyelerinde AKP+MHP Oy Oranları Toplamı Artan ve Eksilen Belediye Sayıları

**HDP'NİN 31-MART YEREL SEÇİMLERİNDE MUHALEFET BLOĞUNU DESTEKLEMESİNİN  
SOMUT SONUÇLARININ ÖLÇÜLMESİ:**

Tablo 1, bazı büyükşehirler için 2014 Yerel, Haziran-2018 ve 2019 Yerel Seçimlerini kazanan partileri, hangi ittifaklar ile seçime girildiğini, belediyenin türünü<sup>1</sup>, seçimi kazanan partinin (CHP) 2. parti ile arasındaki farkı ve HDP'nin Haziran-2018 Genel Seçiminde aldığı oy sayısını göstermektedir.

YER	2014	27_D	2019Mar	SCN	TUR	KAZANDIRAN FARK	HDP_27 OYU
ANKARA	AKP	AKP	CHP	(A+M);(C+I+H)	BB	123,799	208,792
ANTALYA	AKP	AKP	CHP	(A+M);(C+I+H)	BB	61,420	100,782
İSTANBUL	AKP	AKP	CHP	(A+M);(C+I+H)	BB	13,729	1,146,449
MERSİN	MHP	AKP	CHP	(A+M);(C+I+H)	BB	43,351	186,663
MUĞLA	CHP	CHP	CHP	(A+M);(C+I+H)	BB	6,046	40,278

Tablo 1: CHP'nin, HDP Desteği olmasa Kazananamayacağı Büyükşehir Belediyeleri

CHP'nin kazandığı ANKARA, ANTALYA, İSTANBUL, MERSİN ve MUĞLA Büyükşehir Belediyeleri yukarıda gösterilen verilere göre HDP desteği olmadan kazanılamazdı.

YER	2014	27_D	2019Mar	SCN	TUR	KAZANDIRAN FARK	HDP_27 OYU
ARDAHAN-MERKEZ	AKP	HDP	CHP	(A+M);(C+H);I	ILB	847	6,916
YALOVA-MERKEZ	CHP	AKP	CHP	(A+M);(C+I);H	ILB	81	7,405

Tablo 2: CHP'nin, HDP Desteği olmasa Kazananamayacağı İl Belediyeleri

Benzer şekilde ARDAHAN ve YALOVA İl Belediyeleri de HDP desteği ile kazanılmışlardır (Tablo 2).

<sup>1</sup> BB: Büyükşehir Belediyesi  
ILB: İl Belediyesi  
IBIB: Büyükşehir İlçe Beldiyesi  
ILCEB: İlçe Belediyesi

YER	2014	27_D	2019Mar	SCN	TUR	KAZANDIRAN FARK	HDP_27 OYU
ADANA-CEYHAN	AKP	AKP	CHP	(A+M);(C+I+H)	IBIB	3,607	15,444
ANTALYA-DOSEMEALTI	CHP	AKP	CHP	(A+M);(C+I);H	IBIB	94	2,530
ANTALYA-FINIKE	MHP	AKP	CHP	(A+M);(C+I+H)	IBIB	76	1,007
AYDIN-CINE	CHP	AKP	CHP	(A+M);(C+I+H)	IBIB	417	724
AYDIN-SOKE	CHP	CHP	CHP	(A+M);(C+I+H)	IBIB	6,724	10,181
DENİZLİ-BABADAG	AKP	AKP	CHP	(A+M);(C+I+H)	IBIB	15	27
DENİZLİ-HONAZ	AKP	AKP	CHP	(A+M);(C+I+H)	IBIB	1	884
ESKİŞEHİR-ODUNPAZARI	CHP	AKP	CHP	(A+M);(C+H);I	IBIB	7,247	10,520
GAZİANTEP-ARABAN	AKP	AKP	CHP	(A+M);(C+I+H)	IBIB	958	2,377
İSTANBUL-ADALAR	CHP	CHP	CHP	(A+M);(C+I+H)	IBIB	1,333	2,413
İSTANBUL-ATASEHIR	CHP	AKP	CHP	(A+M);(C+I+H)	IBIB	15,660	30,962
İSTANBUL-AVCILAR	CHP	AKP	CHP	(A+M);(C+I+H)	IBIB	16,142	33,776
İSTANBUL-BUYUKCEKMECE	CHP	AKP	CHP	(A+M);(C+I+H)	IBIB	4,133	13,330
İSTANBUL-ESENYURT	AKP	AKP	CHP	(A+M);(C+I+H)	IBIB	24,537	101,578
İSTANBUL-KARTAL	CHP	AKP	CHP	(A+M);(C+I+H)	IBIB	14,262	33,378
İSTANBUL-KUCUKCEKMECE	AKP	AKP	CHP	(A+M);(C+I+H)	IBIB	24,807	62,294
İZMİR-BUCA	CHP	CHP	CHP	(A+M);(C+I+H)	IBIB	15,597	38,873
İZMİR-KEMALPASA	AKP	AKP	CHP	(A+M);(C+I+H)	IBIB	773	3,470
İZMİR-MENEMEN	CHP	CHP	CHP	(A+M);(C+I+H)	IBIB	9,453	21,428
İZMİR-TORBALI	AKP	AKP	CHP	(A+M);(C+I+H)	IBIB	7,793	15,323
MALATYA-ARGUVAN	CHP	CHP	CHP	(A+M);(C+I);H	IBIB	1,039	1,498
MALATYA-HEKİMHAN	CHP	CHP	CHP	(A+M);(C+I+H)	IBIB	443	783
MANİSA-TURGUTLU	MHP	AKP	CHP	(A+M);(C+I+H)	IBIB	416	12,237
MERSİN-TARSUS	MHP	CHP	CHP	(A+M);(C+H);I	IBIB	13,453	33,450
SAMSUN-ATAKUM	AKP	AKP	CHP	(A+M);(C+I+H)	IBIB	1,105	3,488
TEKİRDAĞ-CERKEZKOY	CHP	AKP	CHP	(A+M);(C+I);H	IBIB	5,145	11,060

Tablo 3: CHP'nin, HDP Desteği Olmasa Kazananamayacağı Büyükşehir İlçe Belediyeleri

Yukarıda listelenen 26 Büyükşehir İlçe Belediyesi de HDP desteği ile kazanılmıştır. Listede İZMİR'den 4 ve İSTANBUL'dan 7 belediye olması dikkat çekicidir.

YER	2014	27_D	2019Mar	SCN	TUR	KAZANDIRAN FARK	HDP_27 OYU
ADIYAMAN-TUT	CHP	AKP	CHP	A;M;(C+I+H)	İLCEB	15	305
ARDAHAN-DAMAL	CHP	CHP	CHP	(A+M);(C+I+H)	İLCEB	375	1,020
ARDAHAN-HANAK	CHP	CHP	CHP	A;M;(C+H);I	İLCEB	76	698
ARTVİN-ARDANUC	CHP	CHP	CHP	(A+M);(C+I+H)	İLCEB	72	294
ARTVİN-ARHAVI	AKP	AKP	CHP	(A+M);(C+I+H)	İLCEB	52	292
ARTVİN-HOPA	AKP	CHP	CHP	(A+M);(C+H);I	İLCEB	372	1,922
ARTVİN-SAVSAT	AKP	CHP	CHP	(A+M);(C+I+H)	İLCEB	127	509
CORUM-MECİTOZU	CHP	AKP	CHP	A;M;(C+H);I	İLCEB	182	457
KARS-SUSUZ	AKP	HDP	CHP	A;M;(C+I+H)	İLCEB	146	2,072
KIRKLARELİ-PINARHISAR	CHP	CHP	CHP	A;M;(C+H);I	İLCEB	179	312
KİRSEHİR-BOZTEPE	AKP	CHP	CHP	A;M;(C+I+H)	İLCEB	94	701
SİVAS-DİVRİĞİ	CHP	CHP	CHP	(A+M);(C+I+H)	İLCEB	55	1,173
SİVAS-İMRANLI	MHP	CHP	CHP	A;M;(C+I+H)	İLCEB	8	713
TUNCELİ-PERTEK	AKP	HDP	CHP	(A+M);(C+I+H)	İLCEB	541	3,469

Tablo 4: CHP'nin, HDP Desteği Olmasa Kazananamayacağı İlçe Belediyeleri

Hesaplamalar yapılırken HDP Seçmeninin %70 nin CHP adayını desteklediği %30 nun sandığa gitmediği varsayılmaktadır. Farklı varsayımlar için yapılacak hesaplar CHP'nin HDP sayesinde kazandığı belediye sayısının daha fazla olduğu sonucunu da ortaya çıkartabilir.

Belediye Türü	2019 Yerel Seçim (YS)		2014 YS
	Kazanılan Belediye #	HDP Desteği İle Kazanılan Belediye #	Kazanılan Belediye #
Büyükşehir Belediyesi	11	5	6
İl Belediyesi	10	2	8
Büyükşehir İlçe Belediyesi	118	26	102
İlçe Belediyesi	60	14	55
<b>TOPLAM</b>	<b>199</b>	<b>47</b>	<b>171</b>

Tablo 5: Belediye Türlerine Göre CHP'nin 2014 ve 2019 Yerel Seçimlerinde Kazandığı Belediye Sayıları ve HDP Desteği Nedeni İle Kazandığı Belediye Sayıları

2014 Yerel Seçimlerinde 6 sı büyükşehir olmak üzere toplam 171 belediye kazanan CHP, 2019 Yerel Seçiminde 11 i büyükşehir olmak üzere toplam 199 belediye kazanmıştır.

HDP'nin verdiği destek olmasa 5 i büyükşehir olmak üzere toplam 47 belediye AKP veya MHP tarafından kazanılacaktı.

**HDP, 17 büyükşehir, 12 il ve 777 ilçe belediye başkanlığı seçimine girmeyerek seçimin belirleyicisi (AKP+MHP İttifakının kaybettiricisi) olmuştur.**

**SONUÇ:**

1. Türkiye Genelinde AKP+MHP Oy Oranları Toplamı Haziran-2018 Seçimine göre %3.5 gerileyerek %50.0 olmuştur<sup>2</sup>.
2. AKP+MHP Oy Oranları Toplamı Türkiye Genelinde gerilemesine karşılık, özellikle yönetiminde CHP'li başkanların olduğu farklı türlerde (büyükşehir, il, ilçe) birçok belediyede Türkiye'deki genel eğilimin tersine olarak artmaktadır.
3. Bu artışın nedenlerinin;
  - a. CHP'li Belediye Yönetimlerinden hoşnutsuzluk
  - b. Yanlış aday tercihleri
  - c. AKP+MHP'nin bu belediyeleri ele geçirmek konusunda çok istekli olmaları
  - d. Yapay seçmen göçleri olduğunu düşünüyoruz.
4. AKP+MHP oy oranının en çok arttığı yer, CHP'nin en güçlü olduğu yer İZMİR'dir.
5. İZMİR genelinde AKP+MHP Oy Oranları Toplamı en az %4.0 artarken, en büyük ilçesi BUCA'da %6.3 artıyor. Artışın en fazla olduğu DİKİLİ İlçesindeki oran %14.4 dır.
6. **İZMİR'deki 31 Belediye Seçim Çevresinin 30 unda AKP+MHP oy oranının artarken, CHP'li belediyelerin yönetimde olduğu 23 Belediye Seçim Çevresinin tümünde AKP+MHP oy oranının artması CHP Yönetimi tarafından dikkatle değerlendirileceğini düşünüyoruz.**
7. AKP+MHP Oy Oranları toplamında dramatik bir düşüş olmamasına karşılık, kaybettikleri (özellikle büyükşehirler) belediye sayılarındaki önemli düşüşün sebebi HDP'nin bir çok yerde aday çıkartmamasıdır.
8. **HDP; 17 büyükşehir, 12 il VE 777 ilçe belediye başkanlığı seçiminde aday göstermeyerek seçimin belirleyicisi, "AKP+MHP İttifakının Kaybettiricisi" olmuştur.**
9. HDP'nin aday çıkartmaması nedeni ile CHP'nin fazladan kazandığı belediye sayısı 47 olup, bunların 5 tanesi (İSTANBUL, ANKARA, ANTALYA, MERSİN ve MUĞLA) büyükşehir belediyesidir.
10. HDP'nin aday çıkartmaması nedeni ile CHP'nin kazandığı büyükşehir ilçe belediyelerinden 7 si (ADALAR, ATAŞEHİR, AVCILAR, BÜYÜKÇEKMECE, ESENYURT, KARTAL ve KÜÇÜKÇEKMECE) İSTANBUL'da, 4 ü (BUCA, KEMALPAŞA, MENEMEN ve TORBALI) İZMİR'dedir.
11. HDP aday göstermediği yerlerde aday gösterse, bugün Türkiye'nin gündeminde;
  - a. AKP'nin doğuracağı yeni parti olmayacaktı
  - b. Başkanlık Sistemi sorgulanmayacaktı
  - c. CHP'nin gündeminde "Olağanüstü Kurultay" olacaktı
12. **"Mart-2019 Yerel" ve "Haziran-2019 İSTANBUL Yenileme" Seçimleri, AKP+MHP İttifakı dışındaki partilerin "İSTANBUL İTTİFAKI" benzeri yeni ittifaklar oluşturabileceğini göstermesi açısından Demokrasi Tarihimiz için son derece önemli olduğu anlaşılmaktadır.**

<sup>2</sup> Daha hassas söylemek gerekirse %49.99